

На основі наказу МОН № 1427, Державного стандарту та галузових критеріїв мистецької освітньої галузі, пропоную деталізовані критерії оцінювання для **мистецтва**. Документ враховує три групи результатів та інтегровані показники оцінювання, але **не вимагає** окремого маркування в журналі згідно з новими правилами.

Додаток до Положення про оцінювання

«Критерії оцінювання результатів навчання з мистецтва (5–9 класи)»

I. Загальні засади

1.1. Критерії розроблено відповідно до:

- Державного стандарту базової середньої освіти (постанова КМУ від 30.09.2020 № 898);
- Системи та загальних критеріїв оцінювання (наказ МОН № 722);
- Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5-9 класів (наказ МОН № 1427).

1.2. Оцінювання ґрунтується на **п'яти інтегрованих показниках**: когнітивні процеси, навчальна діяльність, рівень самостійності, комунікація та взаємодія, частота вияву вмінь.

1.3. **Групи результатів** (ГР1–ГР3) є методичним орієнтиром для планування, але **не виносяться в журнал** як обов'язковий елемент оцінювання згідно з наказом № 1427.

II. Критерії оцінювання з мистецтва

ГР 1. Пізнання мистецтва, художнє мислення

Аналіз та інтерпретація творів мистецтва, розуміння художніх образів, виявлення особливостей різних видів, жанрів і стилів мистецтва. Сприймання і розгляд твору, порівняння образів, дослідження емоційних переживань та формування ціннісного ставлення до культурних надбань.

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
Початковий	1–3	Описує твір за зразком чи за допомогою	Виконує окремі елементарні дії за зразком	Потребує постійної допомоги вчителя під час	Відповідає на прості запитання; не бере	Виявляє вміння лише в окремих ситуаціях

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
		ю запитань учителя, дає часткові відповіді на прості запитання за змістом почутого / побаченого, припускається помилок	(наприклад, знаходить зображення) з допомогою вчителя	аналізу твору	участі в обговоренні	
Середній	4–6	Описує (під керівництвом учителя) твір/явище мистецтва, може пояснити окремі поняття/терміни	Комунікує з іншими щодо мистецтва за допомогою вчителя, використовує прості однотипні фрази	Частково самостійно характеризує твір; звертається по допомогу в складніших випадках	Бере участь в обговоренні з допомогою вчителя; ставить прості запитання	Демонструє вміння періодично в типових ситуаціях
Достатній	7–9	Характеризує твір/явище мистецтва, частково використовує термінологію; наводить деякі приклади зв'язків між	Бере участь в обговоренні творів мистецтва, висловлює свої думки; знаходить із деяких джерел (зокрема цифрових) інформацію	Переважаючо самостійно аналізує твір; контролює результат	Аргументує власну думку; поважає позицію інших	Стабільно виявляє вміння в типових ситуаціях

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
		мистецтвом і життям	ю про мистецтво			
Високий	10–12	Критично аналізує та інтерпретує твори мистецтва; виявляє особливої стилів і жанрів; встановлює глибинні зв'язки між мистецтвом і життям	Самостійно досліджує мистецькі явища; порівнює твори різних епох і стилів; створює власні інтерпретації	Повністю самостійний; ініціативний у пізнанні мистецтва	Вільно дискутує про мистецтво; обґрунтовує власну позицію; залучає інших до обговорення	Постійно й упевнено в різних ситуаціях

Приклади завдань для оцінювання ГР 1:

- Опис та аналіз художнього твору (живопис, скульптура, музичний твір)
- Порівняння творів різних видів мистецтва
- Визначення жанру, стилю, художніх засобів
- Висловлення власного ставлення до твору

ГР 2. Художньо-творча діяльність

Практичне створення власних робіт, застосування образотворчих, музичних чи інших виражальних засобів, експериментування з матеріалами та форматами. Виконання творчих завдань, малювання, моделювання, музикування, виявлення креативності та використання цифрових технологій чи медіаформатів.

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
Початковий	1–3	Розпізнає окремі	Виконує частину	Потребує постійної	Виконує завдання	Виявляє вміння

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
		художні матеріали та техніки; сприймає завдання з допомогою вчителя	завдань за поданим зразком лише з допомогою вчителя	допомоги вчителя на всіх етапах творчої діяльності	за вказівкою; не бере участі в обговоренні	лише в окремих ситуаціях
Середній	4–6	Розуміє послідовність виконання; застосовує засвоєні техніки за зразком	Виконує завдання за зразком; бере участь у колективній мистецькій діяльності; ситуативно використовує цифрове середовище під керівництвом учителя	Частково самостійно виконує завдання; звертається по допомогу в складніших випадках	Виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків	Демонструє вміння періодично в типових ситуаціях
Достатній	7–9	Аналізує виразальні можливості різних матеріалів; обирає доцільні засоби для реалізації задуму	Самостійно виконує завдання; імпровізує/експериментує в різних видах мистецтва; обирає способи естетизації	Переважаючо самостійно обирає способи виконання; контролює результат	Співпрацює з іншими; виконує спільне завдання в групі; пояснює необхідність дотримання авторського права	Стабільно виявляє вміння в типових ситуаціях

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
			середовища; використовує цифрове середовище			
Високий	10–12	Творчо застосовує різні техніки та матеріали; знаходить оригінальні рішення; планує та коригує власну діяльність	Створює самостійну оригінальну роботу; вільно експериментує з матеріалами; застосовує цифрові інструменти для творчої діяльності	Повністю самостійний; ініціативний; пропонує власні творчі ідеї	Презентує та аргументує власний творчий продукт; залучає інших до співпраці	Постійно й упевнено в різних ситуаціях

Приклади завдань для оцінювання ГР 2:

- Створення малюнка / живописної роботи
- Ліплення / конструювання / моделювання
- Музикування / спів / створення ритмічних композицій
- Створення цифрового продукту (презентація, колаж, анімація)

ГР 3. Мистецька комунікація та співпраця

Презентація результатів творчості, висловлення власного ставлення до мистецтва, взаємодія в команді під час спільних проєктів. Обговорення мистецьких проєктів, аргументація власних думок, командна робота та дотримання етичних норм під час комунікації.

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
Початковий	1–3	Виявляє емоційність під час сприймання творів мистецтва лише в окремих ситуаціях	Називає прості емоції від сприйнятого твору з допомогою вчителя	Потребує постійної допомоги для висловлення власної позиції	Не бере участі в обговоренні	Виявляє вміння лише в окремих ситуаціях
Середній	4–6	Називає за допомогою вчителя емоції від сприймання твору мистецтва; пояснює за допомогою вчителя власне ставлення до твору	Виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; періодично долучається до колективної мистецької діяльності	Частково самостійно висловлює позицію; потребує допомоги в аргументації	Бере участь у груповій роботі; дотримується правил співпраці	Демонструє вміння періодично
Достатній	7–9	Визначає емоції та переживання (власні та втілені у творах мистецтва); описує власне емоційне ставлення до твору; вибірково визначає свої уподобання	Бере участь в обговоренні мистецьких проєктів; аргументує власну позицію; співпрацює в групі	Переважаючо самостійно аргументує позицію; бере участь у дискусіях	Аргументує власну позицію; поважає думку інших; дотримується етичних норм	Стабільно виявляє вміння в типових ситуаціях

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Рівень самостійності	Комунікація та взаємодія	Частота вияву вмінь
Високий	10–12	Критично оцінює мистецькі явища; формулює власне ціннісне ставлення до мистецтва; прогнозує вплив мистецтва на суспільство	Ініціює та організовує спільну творчу діяльність; презентує результати; вільно дискутує про мистецтво	Повністю самостійний; ініціативний у спільних проєктах	Вільно дискутує; обґрунтовує власну позицію; залучає інших до творчої співпраці	Постійно й упевнено

Приклади завдань для оцінювання ГР 3:

- Презентація та захист власного творчого проєкту
- Участь у дискусії про мистецтво
- Груповий мистецький проєкт
- Взаємне оцінювання та рецензування робіт однокласників

III. Інструменти та методи оцінювання за групами результатів

Група результатів	Рекомендовані форми та методи оцінювання
ГР 1. Пізнання мистецтва	Педагогічне спостереження, усна відповідь, опис/аналіз твору, тестування, робота з репродукціями/фрагментами, порівняльний аналіз
ГР 2. Художньо-творча діяльність	Практична робота (малюнок, ліплення, моделювання, спів, музикування), творчий проєкт, цифровий продукт, портфоліо
ГР 3. Мистецька комунікація	Презентація, дискусія, групова робота, взаємооцінювання, самооцінювання, рецензування

IV. Особливості визначення підсумкових оцінок

4.1. **Тематичне оцінювання** може здійснюватися шляхом узагальнення поточних оцінок та проведення підсумкової тематичної роботи .

4.2. **Семестрова оцінка** визначається на основі тематичних оцінок (або поточних, якщо тематичні відсутні) .

4.3. **Не рекомендується** визначати семестрову оцінку лише за результатом однієї підсумкової роботи, якщо наявна інша достатня інформація про досягнення учня.

4.4. Групи результатів використовуються для **планування та аналізу**, але **не виносяться в журнал** як обов'язковий елемент згідно з наказом № 1427 .

V. Прикінцеві положення

5.1. Учитель має право адаптувати критерії для учнів з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку .

5.2. Критерії підлягають оприлюдненню на вебсайті закладу освіти згідно з пунктом 3 статті 41 Закону України «Про освіту» .
